

כיצד ה' מתגלה בעולם? דף לתלמידה

שמות ג, ב-ד

ב. וַיֵּרָא מִלְאָךְ יְהוָה אֵלָיו, בְּלַבַּת-אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה; וַיֵּרָא, וְהִנֵּה הַסֵּנֶה בְּעַר בְּאֵשׁ, וְהַסֵּנֶה, אֵינֶנּוּ אֶפְל.
ג. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶסְרֶה-נָּא וְאָרָאָה, אֶת-הַמַּרְאֶה הַגָּדֹל הַזֶּה: מַדּוּעַ, לֹא-יִבְעַר הַסֵּנֶה ד. וַיֵּרָא יְהוָה, כִּי
סָר לְרֵאוֹת; וַיִּקְרָא אֵלָיו אֱלֹהִים מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה, וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מֹשֶׁה, וַיֹּאמֶר הַנְּנִי.
באנה נדבר על הסנה, אילו שאלות עולות לכן מהכתוב כאן?

מחשבות

נסתכל קצת על מה העולם ראה בסנה

האם ראיתן משהו שלא חשבנו עליו?

הסנה

משה

ניגש אל המדרש

מדרש רבה, שמות רבה (וילנא) פרשת שמות פרשה ב, ט

שאל גוי אחד את ר' יהושע בן קרחה: מה ראה הקדוש ברוך הוא לדבר עם משה מתוך הסנה?

אמר לו: אלו מתוך חרוב או מתוך שקמה כך היית שואלני? אלא להוציאך חלק אי אפשר.
למה מתוך הסנה? ללמדך שאין מקום פנוי בלא שכינה אפילו סנה.

הרב יהודה ליוואי, מהר"ל מפראג, גבורות ה' פרק כג (עמ' ק)

אדרבא יותר מיוחד הסנה לגילוי השכינה שהיא בכל מקום וכאשר נגלה השכינה בסנה מוכח שאין מקום מיוחד אל השכינה. אבל אם היה נגלה באילן חשוב יש לחשוב שמציאות כבודו דוקא באילן חשוב זה. נמצא כי הסנה הוא דבר כולל ביותר ואינו פרטי, ולכם ראוי שם לגילוי שכינה.
מדוע התגלה ה דווקא מתוך הנה לפי המדרש? התייחסי לדגש של המהר"ל.

*פאינו שהק"ה תמיד עם אבא צריק להתבונן ולסור לראות בכבי שיהיה קשר ויתעלה. היכן
את רואה את רבש"ט בחייק? מהו הסנה שלק? מה נדרש מוק בכבי לראות את הסנה?
מדרש תנחומא שמות סימן יד.*

ולמה מתוך הסנה ולא מתוך אילן גדול ולא מתוך תמרה? אמר הקדוש ברוך הוא כתבתי בתורה עמו אנכי בצרה (תהלים צא) הם נתונים בשעבוד ואף אני בסנה ממקום צר לפיכך מתוך הסנה שכלו קוצים:

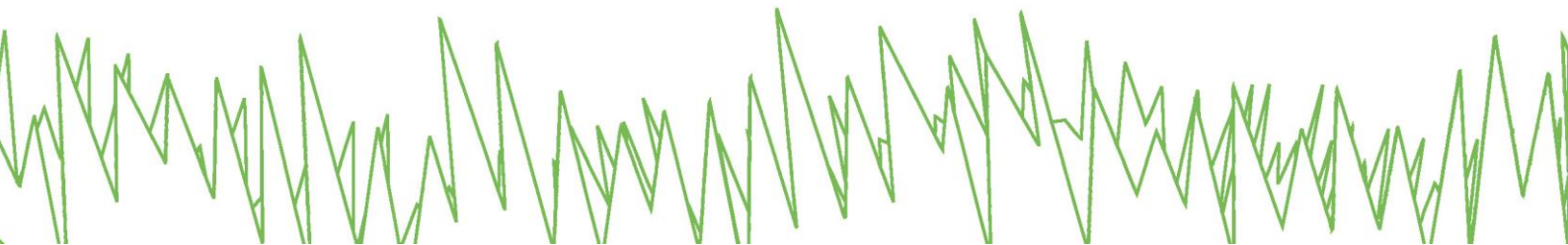
מראה אש?

ג.. מדרש רבה שמות פרשה ב': "וירא והנה הסנה בוער באש... ולמה הראה לו הקדוש ברוך למשה בענין הזה לפי שהיה מחשב בלבו ואומר שמא יהיו המצריים מכלין את ישראל לפיכך הראהו הקדוש ברוך הוא אש בוערת ואיננו אוכל אמר לו כשם שהסנה בוער באש ואיננו אוכל כך המצריים אינן יכולין לכלות את ישראל.

הרב אריה לייב מגור, שפת אמת – שמות, פרשת שמות (תרנ"ז)

ובמדרש: 'בלבת אש מתוך הסנה - להודיעך שאין מקום פנוי בלי שכינה'.
פירוש שזה מכוון הגלות.

שיבררו בני ישראל מלכותו יתברך שמו שהוא בכל מקום.
שורש שם גלות - על שם התגלות.
שיתגלה כבוד מלכותו יתברך שמו בכל מקום.

וזוה נגמר ע"י נשמת בני ישראל בעולם הזה כמו שכתוב: "אני ישנה ולבי ער קול דודי דופק פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי" (שיר השירים ה, ב).

מהו הניגוד שישנו בפסוק, מה רואים מבחוץ ומה קורה בפנים?

כי הקדוש ברוך הוא שבחר בנו ונתן לנו התורה והתורה למעלה מן הזמן והקב"ה וברוך שמו, שלפניו - עבר ועתיד, הכל אחד.

אם כן הבחירה שבחר בבני ישראל ונתדבקו בו במתן תורה היה גלוי לפניו גם מקודם וזה כח הדביקות של התורה. הגם שהיה נסתר עוד כי לא הוציאו עדיין בני ישראל מכח אל הפועל. מ"מ "קול דודי דופק פתחי לי" שיוציאו מכח אל הפועל ע"י הפתח כחודו של מחט כי אין הקדושה יכולה להתגלות בעולם הזה רק ע"י פתח שבני ישראל פותחין.

"המצרים, הבבלים והפרסים עלו, ומילאו את העולם בשאון, הדר ויפעה, עד שהועם הזוהר, והם שקעו, בלו ועברו מן העולם. היוונים והרומאים הלכו בעקבותיהם. עוררו רעש עצום ונעלמו. עמים אחרים הופיעו, נשאו ברמה את לפידם לזמן מה, אך לבסוף הוא נשרף באש של עצמו, ועתה הם יושבים בצל או אינם קיימים עוד. היהודי ראה את כולם, והביס את כולם. היום הוא אותו יהודי שהיה מאז ומעולם. אינו מראה סימני שקיעה ולא תשישות של זקנה. כישוריו לא נפגעו וערנותו לא קהתה. כולם בעולם בני תמותה חוץ מהיהודים. כל הכוחות חולפים, אך הוא נשאר. מהו סוד נצחיותו?"

(הסופר האמריקאי מרק טווין)

מעבר לזמן

אינני יכול לשפוט את העם היהודי על פי הכללים המקובלים של ההיסטוריה האנושית. "העם היהודי הוא משהוא מעבר לזמן".

(הפילוסוף הצרפתי ז'אן-פול סארטר)

" ויָרָא מִלְאָךְ יְהוָה אֱלֹהֵי בְלִבַּת אִשׁ, מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה, וַיֵּרָא וְהִנֵּה הַסֵּנֶה בְּעַר בְּאֵשׁ, וְהַסֵּנֶה אֵינְנוּ אֲכַל גַּ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, אֲסַרְהָ נָא וְאַרְאֶה אֶת הַמַּרְאֶה הַגָּדֹל הַזֶּה, מִדּוּעַ לֹא יִבְעַר הַסֵּנֶה. I וַיֵּרָא יְהוָה כִּי סָר לְרֵאוֹת, וַיִּקְרָא אֱלֹהֵי אֱלֹהִים מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, וַיֹּאמֶר הַנְּנִי. II וַיֹּאמֶר אֶל תִּקְרַב הָלֶס, שֶׁל נְעֻלְיָה מֵעַל רִגְלֶיךָ, כִּי הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֲתָה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמָּת קֹדֶשׁ הוּא. " שְׁמוֹת ג,

מדוע אם כן להשיל את הנעלים?

